

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld., 30 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za označila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Obrekovalc svojega naroda.

Šandor Gjalski je v krasnem svojem romanu „Osvitu“ opisal celo galerijo poštenih in nepoštenih Madjaronov starega kroja in mej njimi tudi nekega advokata Dumica, čigar izprijeni potomec je Zagrebški advokat Nikolaj Czernkovich, jeden nositelj sedanjega sistema v Hrvatski, tip častiblepnega nečimernika, kateremu ni sveta nobena stvar, niti poštenje nasprotiokovo.

Motni valovi sedanjega sistema v trojedni kraljevini so spravili na površino javnega življenja obilo političnih katilinarcev in kolikor bolj je kdo predrzen, kolikor bolj zaničuje in sramoti svoj jezik, svojo domovino in njene starodavne pravice, toliko bolj pride do časti, do veljave in do svetnega imetja.

Mej temi elementi igra veliko ulogo Nikolaj Czernkovich, jeden najintransigentnejših in najmanj simpatičnih Madjaronov, mož brez daru, toda predrzen, izzivajoč in perfiden. To je zopet dokazal v ogerski delegaciji z govorom, kateri izkoriščajo sedaj nasprotniki naroda hrvatskega in ki je že zagledel vreden, da mu odkazemo nekoliko prostora.

Czernkovich se je odločno izrekel zoper hrvatsko državno pravo, češ da je to puhla fraza, katera ima namen, narod zapeljati in nabujskati, dasi ni mogel utajiti, da se zjedinen in združen narod laglje razvija, nego razcepljen in razkosan. Toda Czernkovichu ni na tem, da se narod razvija, ampak le na tem, da ostaneta Hrvatska in Slavonija integrirajoč del Madjarske. Na polna usta je izpovedal, da ne pozna drugega hrvatskega državnega prava, nego ogersko-hrvatsko nagodbo, s katero se je državnoopravno razmerje mej Ogersko in Hrvatsko definitivno uredilo. Czernkovich niti ne priznava, da sta Ogerska in Hrvatska kot jednako-pravna dela dogovorila nagodbo, ampak sodi, da je Ogerska veledušno dala Hrvatski neko avtonomijo. Iz tega pa sledi, da je državno pravo hrvatsko, o katerem je že bilo govora v delegacijah, le prazna in vrh tega še nemoralna fraza. Ta prvi del svojega govora zaključil je Czernkovich s slovesnim protestom zoper to, da bi se hrvatsko vprašanje — katerega po Czernkovichevem mnenju niti ni — razvilo v avstrijski delegaciji, kakor se je to že lani zgodilo.

LISTEK.

„Perpetuum mobile“.

(Izvirna humoreska, spisal I. Z.)

Konec.)

II.

V bližnji vasi B... živel je brhko dekle, čednega obraza in zaljubljeno v pol sveta. Klicali so jo za Aniko. V njo sta se mej drugimi zagledala tudi Klopčič in Magister, oba udovca. Da sta si tudi v ljubezni tekmeča, si nista niti sanjala. Res je slučaj nanesel, da sta se srečala prvi od Anike gredoč, drugi pa k njej, vendar oba sta smatrala to le za goli slučaj. In tako sta hodila, prvi gori, drugi doli ter zadrževala Aniki zvestobo, ki ne bo jenjala preje, kakor da začne voda v hrib teči in Sava nazaj.

Da pa Anika ni marala nobenega naših starcev, kakor ju je nazivala, umevno je samo po sebi. Skušala je torej izbežiti se ju kar najhitreje. V to svrhu določi gotov dan. Kdor bo do tistega dne dogotovil svoj stroj, onemu naj zasije jasno solnce na zakonskem obzorji.

Drugi del Czernkovichevega govora je bil posebej sumničenju. Naglašal je, da so boritelji za hrvatsko državno pravo vsi tudi nasprotniki mej našo monarhijo in drugimi državami obstoječih zvez, ob jednom pa goreči prijatelji vseh tistih držav, katere napram Avstro Ogerski ne goje prijateljskih čutil. V dokaz je omenil teh krogov sodbo o bolgarskih homatijah, znano brzjavko, katero je svoj čas poslal škof Strossmayer v Kijev, le-tega velikega cerkvenega dostojanstvenika pismo o petindvajsetletnici Slavjanskega blagotvoriteljnega občestva in splošno veselje, nastalo bajé v teh krogih o slavnostih v Kronstadtu. To je bil Czernkovichu uzrok, da je mogel — ne navajajoč nikakih dokazov — trditi, da se z vnanjo politiko nezadovoljni hrvatski krogi opirajo na pomoč iz Vatikana in iz — Kijeva, in povod, da je odklonil vsako solidarnost s temi elementi, ker je njih postopanje baje nekorrektno in gledé na državne interese skoro nelojalno.

To prazno modrovanje Czernkovichevo ne bilo bi nam potisnilo peresa v roke, da nismo že davno želeli predstaviti svojim čitateljem kakega uzornega madjarona. Po Czernkovichu je lahko soditi, na kakem nivô u stoji vladna stranka v Hrvatski in s kakimi elementi se je boriti združeni opoziciji.

Czernkovich se je predstavil članom delegacijskega odseka kot Hrvat in govoril v imeni hrvatskega naroda. Da ima ta človek še kako iskro političnega poštenja, priznal bi bil, da je ljut nasprotnik hrvatskega jezika, hrvatskih kulturnih zavodov, hrvatskega narodnega napredka, da je pristen Madjaron, in da ga ni zavednega Hrvata, kateri bi njemu hotel v roko seči.

Da zmatra Czernkovich hrvatsko državno pravo za puhlo frazo, to še ni nikak dokaz, tem manj, ker je v njegovi stranki več takih mož, ki so svoj čas iz prepričanja zagovarjali državno pravo in je pozneje zatajili iz egoističnih razlogov. Hrvatsko državno pravo, kakor je zagovarja dični Ante Starčević, ni fikcija, ampak juridično nedvoumna stvar, katere ne more ugonobiti jeden Czernkovich, dokler se zanjo unema narod hrvatski. Da pa je Czernkovich nasprotnik združenja treh hrvatskih dežel, je samo logično, ker se kot sovražnik naroda

In da bi ju videli, Klopčiča in Magistra, kako sta tičala v svojih kolibicah, ugibala, rezljala, sestavljala in razbijala iste dni pred določenim obromkom!

* * *

Bliža se usodni dan. Nebo zjutraj jasno in zrak prozoren ko ribje oko stemni se proti poludnevu. Nastane vihar in dež se ulije v debelih curkih. Klopčič in Magister pa se potita in zmajata z glavo nad slabim vremenom, ki nič drugega ne more pomeniti. Popoludne se nekoliko izvedri in solnce razpodi zopet obema grozeče in obupne misli.

„Kaj neki danes čas tako hitro poteka, še pol ure in treba bo oditi,“ tarna Klopčič, ko se nikakor ne more domisliti one malenkosti, ki še nedostaje njegovemu stroju. Čas pa hiti dalje in zadnje pol ure izgine v neizmernem morji preteklosti; perpetuum mobile pa plava po vodi in Klopčič gleda milotožno za njim, kakor bi hotel reči: „Vidiš dekle, pri tebi se je že zdavnaj Sava obrnila, pri meni se pa sedaj obrača. Je že božja volja, da nisem za te namenjen.“

Vse lepše gre Magistru delo izpod rok. Kar ves iz sebe je, ko vidi, kako se novi stroj njegove domišljije pretvarja v istinitost. Samo še namazati

in njegovih idejalov ne more potezati za ojačenje njegovo.

Czernkovich je morda slutil, da s svojimi robotimi izvajanji ni ovrgel državno-pravnega vprašanja, in da bi svoj govor s čim zabelil, napadel je hrvatsko opozicijo in neposredno vse njene somišljenike in podpornike ter je sumničil, da delujejo zoper državne interese, da se naslanjajo na podporo iz Vatikana in iz Kijeva. Taka sumničenja so tako po ceni, da jih bo hrvatska opozicija prav lahko prenašala, tembolj ker jih je izrekel jeden Czernkovich.

Czernkovicheva obsodba hrvatskega državnega prava in postopanja hrvatske opozicije oziroma cislitvanskih Hrvatov fruktificirajo sedaj naši narodni sovragi in Czernkovich jim je dal še posebno orožje v roke s tem, da je rekel, da govori v imeni naroda hrvatskega. Tega ni bil Nikolaj Czernkovich opravičen trditi. Kdor se količkaj zanima za dogodbe v Hrvatski, ta vó, s kakimi sredstvi se deluje pri volitvah, pri katerih skoro nikdar ne obvelja pravo narodovo mnenje. Da bi bil hotel Czernkovich govoriti resnico, moral bi bil reči, da so on in tovariši njegovi izvoljenci hrvatskih — pandurjev.

Pomen Czernkovichevega govora leži v tem, da je z njim preciziran program hrvatskih madjaronov in hrvatske vlade. Ta dva faktorja bi rada naredila iz trojedne kraljevine madjarske komitate in v to svrhu se borita zoper razširjenje hrvatskega ozemlja, zoper neodvisnost in samostalnost dežele in za zmanjšanje avtonomije, zoper kulturni razvoj na narodni podlagi. Da se je proti takim nameram dvignil ves narod, kolikor ga je zavednega in neodvisnega, je samo naravno in za tó gojimo tudi mi simpatije za hrvatsko opozicijo, dobro vedoč, da so madjaroni tudi naši sovražniki.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 6. junija.

Delegaciji.

V avstrijske delegacije proračunskem odseku razpravljalo se je včeraj o proračunu ministertva unanjih rečij. Poročevalec Dumba začel je

ga treba, da bo lože tekeli. Ko je tudi to storjeno, skoči v bližnjo gostilno, da se po trudapolnem delu pokrepča in pripravi za pot k nevesti. „Vender te bom ugnal, trdovratno dekle,“ misli si, veselo korakajoč k Aniki s svetovnim odrešenikom strojev na rami.

* * *

Anikin brat Matevž, precej visoko vzraščan in zelo prikupljiv človek, strgal je tisti popoldan sosedovemu blapcu Anžetu strnišče z obraza, kažoč se spretuega brivca. Nadomeščal je namreč Matevž nekakega vaškega brivca. Svoj brivski salon imel je tam nekje v hlevu, odprt samo na soboto večer in nedeljo zjutraj. Opomniti mi je le še to, da je uporabljal mesto mila vojaški tobak. Kadil ga pa ni, le polna usta ga je imel vedno. Hlapec Anže veljal je pri vaščanih za ne preveč prebrisanega in oadarjenega človeka, in zato je umevno, da je debelo gledal v Matevža, ki mu je pravil resnične in neresnične dogodbice.

„Kaj misliš, ljudje so pa danes res tako premeteni, da bi še po zraku kmalu letali,“ oglesi se Matevž.

„Beži no beži,“ začudi se Anže.

„Kaj ne veš še tega, kako je pred več leti

Tristoletnica zmage pri Sisku dne 22. junija 1893.

V kratkem izide „Kranjska slavnostna koračnica“. Povodom tristoletnice zmage pri Sisku za vojaški orkester in glasovir zložil in domačemu c. in kr. pešpolku fcm. baron Kuhn št. 17. poklonil Anton Förster. Op. 53.

Gospod Jožef Lenč, hišni posestnik itd. v Ljubljani, je podaril za veselico Podturnom dne 22. junija pet veder vina.

Gospod Fr. Ks. Slatnar, pekovski mojster v Ljubljani, je podaril za šolsko veselico 500 žemelj.

Razne vesti.

* (Slovanska ideja v Poljaki.) Kako hitro se širi slovanska ideja mej Poljaki, svedoči to, da je Krakovski „Sokol“, jedno najstarejših sokolskih društev poljskih, preimel svoje ime v „telovadno društvo“.

* (Koburžan v Dubrovniku.) Pariški list „Liberté“ javlja, da je bil Koburžan, prišedši na svojem ženitovanjskem potovanju v Dubrovnik, tam vzprejet z glasnimi klici: „Slava Panici in Milarovu.“ Ko je hotel obiskati pravoslavno cerkev, mu je niso odprli, češ, da na tem svetem kraju ni mesta za moža, ki se koplje v slovanski krvi.

* (Hiša v zraku.) Na razstavi v Antwerpeni videti bo hišo, katera bo plavala v zraku. Narče je napravil ruski inženir Tobiansky. Hiša bo stala na podlogi, narejeni iz bambusa, jekla in aluminija, v zraku pa jo bodo držali baloni in sicer 500 metrov nad zemljo. Da bi veter ne odnesel te hiše, privezana bo na močno vrv. Dva majhna balona vozila bodeta radovedneže z zemlje v to hišo, v kateri bo nameščena luksuriозна restavracija. Ker se plin iz balonov neprestano gubi, naredila se bo posebna priprava za njega nadomeščanje. Pa naj kdo reče, da fin-de-sièclovci ne stvarjajo čudežev.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Trst 5. junija. V II. razredu zmagali progresovci z nad dvetretinsko večino.

Dobrlaves 5. junija. Ker so nam povedali zaželjeno veselje, videti vrle Sokole iz Ljubljane in poslušati njih lepo ubrane glasove, smo danes osnovali prvo koroško slovensko pevsko društvo „Gorotan“ v Šmihelu.

Pliberk 5. junija. Slava Ljubljanskemu Sokolu! Naš odgovor na izostali izlet je ustanovitev pevskega društva „Gorotan“ v Šmihelu.

Pulj 5. junija. Nadvojvoda Rajner prišel sem na inspikiranje.

Dunaj 5. junija. V avstrijske delegacije odseku za vnanje reči pojasnil Kalnoky vnanjo politiko blizu tako, kakor v dotičnem odseku ogerske delegacije. Na predlog delegata Suessa je odsek jednoglasno odobril politiko Kalnokyjevo in izrekši ministru zaupanje vzprejel proračun ministerstva vnanjih rečij.

London 5. junija. Gledé na Kalnokyjev ekspozé pravi „Standard“, da je nekaj čisto novega slišati tako avtoritetno trditi, da bo potreba velikih vojaških oboroževanj sčasoma prenehala. Ta sodba se najbrž snuje na mirovne tendence inozemstva.

Listnica uredništva.

Gosp. „Šulvereinski“ v Gradci: Vaše darilo za pogorelce v Zahomci odpošljemo prilično na dotično mesto. Hvalaj!

Umrlji so v Ljubljani:

31. maja: Jožefa Herman, gostija, 64 let, Kravja dolina št. 11, kron. katar v črevih.
1. junija: Franc Ogrizek, dninar, 30 let, Kravja dolina št. 11, necrotis.
2. junija: Marija Tronkel, delavčeva žena, 73 let, Opekarska cesta št. 15, marasmus senilis. — Matija Wolbank, delavec, 18 let, Poljanski nasip št. 50, tuberculosis pulm.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Neba	Mo-krina v mm.
3. junija	7. zjutraj	727.7 mm.	11.4° C	sl. zah.	dež.	12.20 mm.
	2. popol.	727.3 mm.	15.2° C	sl. jzh.	dež.	
	9. zvečer	731.1 mm.	13.4° C	sl. zah.	obl.	dežja.
4. junija	7. zjutraj	733.5 mm.	12.2° C	brezv.	megla	00.04 mm.
	2. popol.	734.0 mm.	22.2° C	sl. szh.	d. jas.	
	9. zvečer	735.5 mm.	15.8° C	sl. zah.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 13.3 in 16.7°, za 4.2° in 0.9° pod normalom.

Dunajska borza

dne 5. junija t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	98.40	98.30
Srebrna renta	98.25	98.15
Zlata renta	117.30	117.30
4% kronska renta	96.45	96.50
Akcije narodne banke	987.—	998.—
Kreditne akcije	342.50	344.25
London	123.20	123.10
Srebro	—	—
Napol.	9.80	9.78
C. kr. cekini	5.85	5.84
Nemške marke	60.22 1/2	60.12

Dne 3. junija t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	147	147	50	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	193	193	25	„
Ogerska zlata renta 4%	116	116	15	„
Ogerska papirna renta 5%	—	—	—	„
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127	127	75	„
Zemlj. obd. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi.	122	122	—	„
Kreditne srečke po 100 gld.	196	196	50	„
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	23	50	„
Akcije anglo-avst. banke po 200 gld.	151	151	75	„
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	265	265	—	„

Globoko potrti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem prežalostno vest, da se je Bogu dopadlo, našo preljubo soprogo, odnosno mater, gospo

Nežo Dimnik poroj. Srakar

danes ob 11. uri zvečer, v 38. letu njene dobe, večkrat prevideno s sv. zakramenti za umirajoče, po dolgi a mučni bolezni k sebi poklicati.

Pogrebni spreved predrage ranjce bude v torek, dne 6. junija, ob 3. uri popoldne od hiše žalosti v Jaršah št. 6 na pokopališče k sv. Krištofu.

Svete zadušne maše se bodo brale v župni cerkvi sv. Petra v Ljubljani. Preblago ranjco priporočamo v prijazen spomin in pobožno molitev. (599)

V Jaršah ob Savi, dne 3. junija 1893.

Mihael Dimnik, posestnik, soprog. — Martin, Frančiška, Josip, Mihael, otroci.

Spreten

prodajalec ali prodajalka

se takoj vzprejme v prodajalnico z mešanim blagom. Manufakturis'i imajo prednost. — Ponudbe na upravništvu tega lista pod št. 48. (592-2)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

velfavnega od 1. junija 1893.

Nastopno omenjeni prihajalni in odhajalni časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 05 minut po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenz, Zürich, Genf, Paris, Steyr, Linc, Budejevica, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francov e vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 08 minut zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 minut dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 minut popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Linc, Ischl, Budejevica, Plzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 minut zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevica, Solnograda, Linca, Steyra, Ischla, Gmunden, Ischla, Ausseea, Pariza, Genfa, Zürich, Bregenz, Inomosta, Zella am See, Lend Gasteina, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 minut dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Plznja, Budejevica, Solnograda, Inomosta, Linca, Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 minut popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 minut zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 minut zjutraj v Kamnik.

„ 2. „ 05 „ popoldne v Kamnik.

„ 8. „ 50 „ zvečer v Kamnik.

„ 10. „ 10 „ zvečer v Kamnik (ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 8. uri 51 minut zjutraj iz Kamnika.

„ 11. „ 15 „ dopoldne iz Kamnika.

„ 6. „ 20 „ zvečer iz Kamnika.

„ 9. „ 55 „ zvečer iz Kamnika (ob nedeljah in praznikih.)

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljubljani za 2 minuti naprej. (12—119)

Prodaja hiše.

Hiša z vrtom, kletom in hlevom blizu Hradetzky jevega mostu v Ljubljani, prikladna za vsako trgovino, se proda. — Več se izve pri gospodu **dru. Vok-u**, c. kr. notarju tukaj. (589—2)

Zobni zdravnik

SCHWEIGER

stanuje (47—22)

v **hótelu „Pri Mallči“**

II. nadstropje, št. 25—26.

Ordinuje vsak dan od 9.—12. ure dopoldne in od 2.—5. ure popoldne.

Ob nedeljah in praznikih od 1/2 10.—1/2 1. ure.

Najnovejše zobe, zobovja in plombiranje.

Pozor!

Gospodje **mesarji** tukaj in na deželi!

Podpisanec kupuje vedno

Surovi loj

v vsaki množini ter ga plačuje

po najvišji ceni.

Natančneje zaradi cene naznanja na vprašanja točno pismeno ali ustno.

Pavel Seemann

tovarna mila.

(600—1)

Za c. kr. državne uradnike!

Kape k uniformi

s pristno zlato vrvico

komad po 3 gld. ponuja (598—1)

J. S. BENEDIKT

v Ljubljani, na Starem trgu.

Nemci in ni bil vedoma in dogovorno njih kandidati — in mi bomo skesanega srca preklicali svojo pomoto. Dokler pa tega ne stori, ostanemo pri tem, kar smo pisali in ako je bil g. Globočnik dosedaj res tako uzoren narodnjak, tedaj je sedanje njegovo druženje z Nemci v tako važni narodni zadevi le še — žalostnejše. Takega narodnega greha ne moremo odpustiti nikomur, naj bo Peter ali Pavel. Diximus!

— (Paberki iz „Slovenca“.) Sinočna številka našega klerikalnega dnevnika prinaša v rubriki „Politični pregled“ sledečo uprav sen- začno vest:

„Katoliška dijaška društva imajo povsod do- volj trpeti od liberalnih dijakov. Te dni so trije nemško-narodni dijaki se v Gradcu na javni ulici zaletavali v dva katoliška dijaka. Ker poslednja dva ništa hotela mirno trpeti suvanja in sta celo ugo- varjala, je eden teh mladih liberalnih gospodov tako udaril jednega po glavi, da se je nezavesten zgrudil na tla. Zdravnik je konstatoval lahko telesno poškodbo in stvar pride pred sodišče. Želeti bi pač bilo, da se z vso odločnostjo takim surovostim na- redi konec.“

To je tedaj tudi že politična zadeva, ako se stepe pet sladkega vinca polnih dijakov! Gledé na take pojmove o politiki se ne bomo prav nič čudili, ako bo danes ali jutri prinesel naš duhoviti „Slovenec“ v svojem „Političnem pregledu“ n. pr. sledečo vest: „Včeraj zlasala sta se za vodo prvošolec A., sin znanega radikalnega kolovodje, in drugošolec B., nečak našega občeslanega kanonika C. Napadovalec bil je A., nahujskan najbrže po strupenem dopisu „Narodovem“ o Dunajski „Danici“. Kakor čujemo, imel bo ta brezvesten napad posledice pred sodiščem. To je tudi sad naše radikalns politike.“ — Ker uvršča „Slovenec“ take prevažne zadeve mej politične vesti, tedaj pač ni čuda, da morajo resnično politične vesti mej — inserate. Kdor ne veruje, vzame naj v roko sinočnega „Slo- venca“, v katerem bo našel mej plačanimi inse- rati doslovno sledečo notico:

„Bolgarske razmere. Veliko narodno sobranje vzprejelo je jednoglasno predlagano premembo ustave. Ta jednoglasnost kaže, da so odstranjeni politični razpori v deželi, da je premagana dōba državno- pravnih vprašanj, da knez Ferdinand in vlada sta jednako priljubljena v deželi. Ne more se tajiti vpliv tega ugodnega razvoja na vnanje stvari, in kakor se more sklepati iz raznih ruskih listov, se bode rusko-bolgarsko nasprotje polagoma vblažilo. Poravnava teh nasprotstev se popolnoma vjema z onim razvojem občnega evropskega položaja. Mi mislimo, da se na podlagi teh ugodnih političnih vspehov z vso močjo poprimo narodno-gospodarskega delovanja, in nadejamo se, da z jednako velikim vspehom.“ 290 1

Stvar je precej prozorna in najbrže bo v krat- kem sledil temu inseratu drugi, v katerem bo tvrdka Schwindelmayer et Cie. ponujala vernim naročni- kom „Slovenčevim“ gledé „na ugodni politični po- ložaj v Bolgariji“ nakup teh ali onih eksotičnih pa- pirjev. Tako postopajo pač Dunajski židovski listi, katere „Slovenec“ tako rad nam očita, mej slo- venskimi listi pa si je stekel „Slovenec“ žalostno prvenstvo, da v plačanih inseratih prodaja svoje po- litično prepričanje. Denar je pač denar, še celó židovski je dober. Naše pomilovanje!

— (Prvo krono družbi sv. Cirila in Metoda!) Uredništvu našega lista so poslali danes kronine darove za družbo sv. Cirila in Metoda: Stalna družba v restavraciji „pri Lloyd“ v Ljubljani izročila nam je 50 srebrnih kron. Pri tem daru udeležili so se razun navedene stalne družbe še: gosp. K. Počivavnik z 2 k., gospa I. Po- čivavnik s 4 k., gđc. Ivanka Bračić z 2 k. in g. I. Bračić z 1 k., g. Hočevnar iz Kranja z 1 k. Ro- doljubi v Žužemberku 7 kron po g. V. Čes- niku. Darovali so: gg. Frančiška Golob, France Golob, Viktor Česnik, Ivan Kralj, France Kos, Ivan Česnik, Josip Pečnik vsak po 1 k. V Ljubljani so darovali: g. Dragotin Žagar, deželni blagajnik, 5 k.; g. F. Tr. 5 k.; g. Radoslav Kavčič, zemlj. knjigovodja v pok., 2 k.; g. I. H., c. kr. poštni oficijal, 2 k.; po 1 k.: gg. Julij Hilbert, Heliodor Dlouhý, neimenovani, Ivan Nedelko, zasobni uradnik; iz Brezovice 2 k., namreč: g. Ivan Zupan, ka- pelan, in Josip Novak, učitelj, vsak 1 k. Skupaj torej 74 kron, katere smo izročili vodstvu. Živili rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

— (Za „Narodni dom v Ljubljani“) postal je uredništvu našega lista g. Artur Gre- gorič, tajnik hranilnega in posojilnega društva v Ptuj 4 krone. Od dné 23. maja do danes vz- prejelo je uredništvu kroninih darov za „Na- rodni dom“ skupaj 86 kron in 20 vin, katero

vsoto smo izročili g. blagajniku. Živeli vrli daro- valci in darovalke in njih posnemovalci!

— (Izjava.) Ob todobnih bogatih kroninih darovih iz vseh slovenskih pokrajin nam je določno nemogoče, koj spotoma objavljati imen čč. darovalk in darovalcev. A tudi te udvorljivostne dolžnosti do blagosrčnih Slovencev opustili ne bomo; ker sčasoma priobčimo vsa dotična čč. imena v onih časni- kih, ki bodo volje tiskati teh naših precej obširnih kroninih zabval. Toliko na vsestransko znanje.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— (Zahvala.) 446.70 „prvih“ kron je sl. uredništvo „Slov. Naroda“ danes blagoizvolilo oddati naši družbi. Imenovane krono so se ozna- čenemu časniku od 1. do 5. t. m. izročale in zna- movale v številkah 125 in 126. Skupaj z zadnjič izkazanimi 287 k. je torej izročilo uredništvo „Slov. Naroda“ 733 kron 70 vin., nabranih od 17. maja do 5. junija. S prirčno zahvalo in iskrenim pripo- ročilom zabeleži vodstvo ta tretji mu vročni časniški kronin dar.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

— („Matica Slovenska“.) Društvenike opozarjamo še jedenkrat na XXVIII. redni veliki zbor „Matic Slovenske“, ki bode jutri v sredo ob 5. uri popoldne v mestni dvorani.

— (Izlet pevskega zbor „Glasbene Matic“.) Pri včerajšnjem oznanilu pod tem na- slovom se je piscu vrinila neljuba pomota, ki naj se blagovoli s tem popraviti. Popoludanski izlet pevskega zbor „Glasbene Matic“ s posebnim vla- kom v Kamnik ne bode v nedeljo 11. junija, kakor se je napačno pisalo, ampak v nedeljo 18. junija.

— (Slavnosti v Šiški.) katero priredi pri- bodnjo nedeljo tamošnja podružnica družbe sv. Ci- rila in Metoda udeležila se bodo društva „Sokol“, „Slavec“, in „Šišenska čitalnica“ z za- stavami. Narodna društva naj bi posnemala Šišen- sko podružnico, ter prirejela veselice na korist družbi, ki bode delala tim blagosneje, čim zadost- neja sredstva bode imela na razpolaganje.

— (Glas iz občinstva.) Iz deželnega zbora poročil smo zvedeli, da je treba pri deželnem gle- dališči zidati sbrambo za kulise, le povedalo se ni, kam bodo to kolibo postavili. A zdaj nam to poleg Lattermanovega drevoreda postavljeni uzorec jasno kaže. Odkritosrčno moramo reči, da nikdo ni pri- čakoval, da bo komu na misel prišlo, postaviti na ta prostor, mej gledališče in drevored, tako kolibo, in ni se čuditi, da vsakdo zabavlja in da se čujejo ostre besede. Kdor še ni videl te spake, naj si jo ogleda, preverjeni smo, da je mnogo taci, ki niti ne verujejo, da bi se sploh moglo komu sanjati, na ta skrajno neugodni prostor postaviti omenjeno sbrambo. V drugih mestih je navada, da je sbramba za kulise napravljena v bližini, nikakor pa ne tik gledališča. Tako bi bilo tudi pri nas lahko.

— (Promenadni koncerti.) Meseca ju- nija igrala bode vojaška godba dné 8, 15, 22. in 28., vselej ob 6 uri popoldne v Tivoliju, dné 11., 18. in 25. vselej ob 1/2 12. uri dopoldne pa v Zvezdi.

— (Veliko predstavo) priredita jutri v sredo dne 7. t. m. iluzijonista in antispiritista Hen- rik in Hironim Caldi. Predstava bila je že na- znanjena za dan 1. junija, pa se je morala preložiti, ker se deželno gledališče, v katerem sta prvotno nameravala dati predstavo, zdaj popravlja. Pred- stava bode torej v veliki dvorani filhar- moniškega poslopja. Gg. Caldi, oče in sin, sta povsodi nastopila s prav dobrim uspehom, kar spričujeta z mnogimi časniškimi izjavami. Več pove današnji inserat.

— (Tatvina v cerkvi v Želimljah.) Včeraj stal je pred porotniki 51 let stari postopač Gregor Žirovnik, rojen v Kresnicah, pristojen v Rafalč v Kamniškem okraju. Glasom poročila on- dotnega županstva je zatoženec sin jednega zadnjih rokovnjačev. Vse njegovo življenje posebno od 20. leta sem je samo vrsta tatvin; v vsem tem času je le malo mesecev dihal prosti zrak. Žirovnik je kra- del na Bavarskem, na Tirolskem, na Štajerskem in na Krajskem in bil že zaradi tatvine, goljufije, spol- nega posiljenja, cerkvenega ropu itd. kaznovan in sicer v raznih krajih, tako v Monakovem, v Solno- gradu, v Inomostu, v Bolzanu, v Gradcu in v Ljubljani. Dne 20. aprila t. l. bilo je iz sakristije nezaprte cerkve v Želimljah ukradeno iz taberpa- kelna monštranca, kelih, patena, ciborij, humerale in poleg tega preproga pri spovednici, v katero

je tat ukradeno blago zavil. V monštranci in ciboriji so bile blagoslovljene hostije; kam so prišle, ni bilo dognati. Drugi dan sta na poti iz Šturij v Sežano zapazila dva žandarja moža, ki je pred njima bežal čez njive proti logu. Žandarja sta tekla za njim in ga zasačila. Pri njem sta našla nekaj bi- serjev. Žirovnik je rekel, da je ta kamena v Trstu kupil. Drugi dan pa je prinesel poljski čuvaj mon- stranco in ciborij, zaviti v preprogo izpred spoved- nice. Našel je ta zveženj na istem mestu, kjer so žandarji zatoženca prijeli. Žirovnik pri današnji obravnavi vse odločno taji ter pravi, da zaradi tatvine sploh ni bil nikdar kaznovan. Porotniki so stavljeni jim vprašanja, da je Žirovnik pokral v Želimejski cerkvi za več ko 300 glđ. vrednosti in to nad 5 glđ. iz zaprte sbrambe, da je tat iz na- vade in vlačugar, jednoglasno potrdili. Sodišče je obsodilo Gregorja Žirovnika na osem let težke ječe, poostreno vsak mesec s postom, ter izrekla, da je obsojenca po prestani kazni oddati v posilno delavnico. — Pri drugi obravnavi obsojen je bil že večkrat kaznovani Pavel Fajdiga na šest let težke ječe, pri tretji pa bivši poštni ekspeditor Ivan Rabič zaradi poneverjenja na pet let težke ječe.

— (Nova brzozajvna proga.) Ob novi dolenski železnici se bode naredila brzozajvna proga za potrebe železniškega prometa. Za zdaj je odre- dilo ministerstvo, da se takoj izdelata proga od Ljub- ljane do Kočevja. Izvršenje te proge bode vodil c. kr. poštni asistent gosp. Vincencij Kolenc iz Trsta.

— (Slov. bralno društvo v Kranji) priredi v nedeljo dne 11. t. m. pri ugodnem vre- menu izlet k sv. Joštu. Odbod iz Kranja je ob 1 uri popoldne.

— (Tržaške volitve.) Pri včerajšnji volitvi v II. volilnem razredu zmagali so progres- sovci z 237 do 252 glasov, dočim so dobili konser- vativni kandidati samo 100 do 113 glasov, štiri glasovnice pa so bile prazne. V tem razredu je vseh volilcev 385, na volišče pa jih je došlo 355, torej toliko, kakor še nikdar poprej. — Volitev v I. razredu se bo vršila dne 9. t. m. in bo odločila, katera stranka bo imela večino v obč. svetu. V tem razredu pojde obema strankama trdo, naj zmaga že katera koli, več kakor deset glasov večine ne bo imela.

— (Ivanu Dolinarju v spomin.) Danes obhajajo Tržaški rodoljubi obletnico smrti nepozab- nega, požrtvovalnega narodnjaka Iv. Dolinarja, čegar izgubo britko čutijo ravno zdaj, ko vibra še vedno boj, katerega se je s toliko ognjevitostjo in navdušenostjo udeleževal pokojnik v minulih letih. Kakor druga leta, praznovali bodo tudi letos neka- teri spoštovatelji Dolinarjevi obletnico njegove smrti s tem, da položijo ob tej priliki primerne vsotice na oltar domovine.

— (K stoletnici Jana Kollárja.) G. M. Methudy v Zagrebu izdelal je v proslavo stoletnice rojstvenega dneva Jana Kollárja lep spumenski list, ki kaže v sredini sliko pesnikovo v primernem okviru, izvedenem v štirih barvah. Pod pesnikovo sliko v drugem okviru je slika Kollárjeve Mine. Ves spumenski list obseza 74/58 cm. in se dobiva v vseh večjih knjigarnah hrvatskih.

Prvo krono
družbi sv. Cirila in Metoda!

Razne vesti.

* (Odlikovanje dr. Holuba.) Slavni afriški potovalec dr. Emil Holub imenovan je po kralju Portugalskem komanderjem reda sv. Jaga. Kralj italijanski podelil mu je častniški križ reda italijanske krone, perzijski šah komtursko dekora- cijo solnčnega in levovega reda in kralj rumunski zlato svetinjo prvega razreda za umetnost in znanost.

* (Otrovanje krvi z nikotinom.) Mlademu poštnemu uradniku g. Königu v Katovicah na Češkem naredil se je na jeziku majhen mehur- ček, na katerega niti pazil ni. Kadil je več smotk zaporedoma brez cevke. Nikotin prišel je v malo rano in pruzročil otrovanje krvi. Akopram so zdravniki takoj izrezali Königu kos jezika, ga niso mogli več rešiti. Umrl je po velikih mukah.

* (Grozen umor.) V vasi Marchiennes v Belgiji ulomili so štirje našemljeni tolovaji v sta- novanje milijonarja Depry-ja ter pobili njega, nje- govo soprogo in dve hčeri. Odnegli so denarja in dragocenosti za več nego 100.000 frankov.

razpravo z nekaterimi splošnimi opombami o položaju in vprašal ministra o razmerji mej našo monarhijo in balkanskimi državami. Minister grof Kalnoky pojasnil je na to splošni položaj blizu tako, kakor v proračunskem odseku ogerake delegacije, povdarjal je posebno, da je razmerje mej državo in sosednjimi silami povsem prijateljsko in da je mir zagotovljen. Po kratki debati se je na predlog del. Suseda izreklo ministru zaupanje. — Dalje so se v tej seji rešili proračuni Bosne in Hercegovine, morarice in najvišjega računskega dvoja, tako da bo mogoče sklicati še koncem tega tedna plenarno sejo avstrijske delegacije.

Ogerake delegacije vojni odsek rešil je v nedeljski seji velik del vojnega proračuna. Razprave so bile precej živahne, a principijelno nasprotstvo zoper nove tirjave se ni pojavilo, narobe, celo radikalec Ugron se je unemal za pomnožitev vojske.

Staročehi na Moravi.

V nedeljo priredili so moravski Staročehi velik shod, katerega se je udeležilo okoli 400 oseb. Predsedoval je dr. Šrom, a navzočni so bili tudi nekateri državni poslanci. Razprave so bile precej viharne, ker so že mnogi Staročehi nezadovoljni s politiko dvornih svetnikov, katero tirajo staročehski poslanci z Morave. O položaju v državnem zboru so govorili poslanci Bubela, Fauderlik in Začek. Posamni člani staročehske stranke stavili so razne predloge, tako da se naj izreče staročehskim poslancem zaupanje, mladočehskim graja, vladi pa naj se napové opozicija od slučaja do slučaja. Neki zborovalec je priporočal združenje obeh čeških strank, kateri predlog je zadel ob glasni odpor vseh dvornih svetnikov in njih privrženecv. Ker ni bilo doseči popolnega soglasja, ni shod vzprejel nikake resolucije ter prepuštil eksekutivnemu odboru, da uvažuje izrečene želje. — Staročehi niso nič kaj ponosni na ta shod. Pokazalo se je na njem, da staročehska stranka ni več jedina niti neodvisna od vlade in da zato nima moči varovati narodne interese. To spoznanje pridrlo bo sedaj še v večji meri mej narod in ga polagoma prepeljalo v mladočehski tabor.

Vnanje države.

Francoski glas.

Constans, premagovalec Boulangerjev, stopil je zopet v javnost in v Tuluzi razvil svoj politični program, kateri obuja silno senzacijo. Povdarjal je, da je republika sedaj zagotovljena, ker so se je po papeževem nasvetu oklenili tudi dosedanji njeni nasprotniki. Republihanje so je vzprejeli v svoje vrste, iz tega pa ni smeti sklepati, da bodo kdaj privolili v kako reakcijo, ali v kako premembo demokratičnih zakonov. Sploh bo o vrednosti novih republičanov izrekel narod svojo sodbo in to pri volitvah. Republičani imajo sedaj drugo važno nalogo, organizovati jim je namreč republiko in se baviti s socialnim vprašanjem, ki vedno močnejše sili na dan. Država mora izdatno skrbeti za delavce, ne da bi vzprejela socialistični program. Če se bo utrdil socialni mir, bo to v korist tudi zvezi Francije z Rusijo. — Vsi zmerni politični krogi francoski priznavajo pomen Constansovega govora in z mnogih strani se izraža želja, naj bi Constans stopil na čelo združenih zmernorepubličanskih frakcij.

Volilno gibanje na Nemškem.

Že v desetih dneh se bodo vršile toli pomembne volitve za nemški državni zbor, a prav sedaj je volilno gibanje postalo hipoma jako mirno. Prijatelji vlade tolmarijo to sebi ugodno, češ, da je bilo vse prizadevanje nasprotnikov brezuspešno; opozicijonalcu zopet trdi, da je zdravi razum narodov se izrekel zoper vojaško predlogo. Karakteristično je očitanje narodnih liberalcev, da vlada premalo upliva na volilce, dasi zmaga njenih privrženecv nikakor ni zagotovljena. Ofiijozni listi so na to odgovorili, da stori pruska vlada, kar jej je mo-

neki Francoz si napravil take peroti, da je po zraku letal ko tič? Nekega dne vzletel je tako visoko, da ga ni bilo moči več ločiti od tiča, in neki lovec je pomeril vanj, vstrelil ter dobro zadel. Tičji človek pade na zemljo, se ubije in peroti se tako polomijo, da jih noben učenjak ni mogel več popraviti. Tako nekako razklada učeni Matevž svojo modrost strmečemu hlapcu. Mej nadaljnjim razgovorom prideta tudi na možitev županove hčeri Rozke.

„Jutri bo torej že oklic!“ zakliče Anže hoteč oditi, a v istem trenutku nekaj zaropoče mej vrati in v hlev stopi mož z divjim, obupanim pogledom kričeč: „Kaj, jutri bo oklic? Koga pa misli vzeti ta Anika, to lažljivo dekle? ta, ta — copernica!“

„Kaj pa hočete Aniki? Saj nikdo ni črhnil, da se ona mož! Oklicali bodo le županovo Rozko, pravi Matevž, ki se kmalu ojunaci pri tako čudnem pozdravu. Anže pa z ustmi posluša.

„Anika se ne mož?! Toliko slabše!“ zakrohoče se novodošlec ter prične pobirati razbita kolesa in kolesčke. Novodošlec namreč ni nikdo drugi ko Magister s svojim perpetuum mobile. Prišel je v polni zavesti, da mu zmaga nad trdosrčnim dekletom ne more oditi, ko pa primaha k hiši, hoteč se najprej pri Matevžu zglasiti, čuje iz hleva osodne

goče, le manjše zvezne države da na storé nič. Protivniki vojaške predloge dokazujejo zopet iz tega, da se manjše države ne unemajo za pruske namere in da bi dotični vladarji radi videli, če bi propadle vojaške predloge. — Novi državni zbor sklican je bil začetkom na dan 29. junija, a nemška vlada je ta termin iz raznih uzrokov prestavila na dan 4. julija.

Dopisi.

Prejeli smo sledeči dopis:
Slavnemu uredništvu „Slovenskega Naroda“
v Ljubljani.

Sklicujoč se na § 19. tiskovnega zakona zahtevamo podpisanci, da priobčite v postavnem času na postavno določenem mestu perijodičnega časopisa „Slov. Narod“ nastopni popravek:

Ni res, da so podpisanci s svojim postopanjem ovadili slov. akad. društvo „Slovenija“ pri policiji kakor trdi dopisnik z Dunaja v „Slovenskega Naroda“ 120. broji z dné 27. maja t. l. —

Res je nadalje, da smo o svojem koraku zajedno lojalno obvestili odbor slov. ak. društva „Slov.“

Ni res, da so podpisanci rušili kolegijalnost. Res je, da se je rušila kolegijalnost, dočim nam se je zabranil ustop v slov. akad. društvo „Slov.“

Ni res, da se bode imenovalo novo društvo „katoliško akademično društvo Danica“.

Res je, da bode novemu društvu ime: Slovensko katoliško akademično društvo „Danica“.

Ni res, da smo zatajili svojo narodnost družeci se z nemškim kat. akad. društvom „Noriko“.

Res je, da so se valed povabila udeležili nekaterniki izmed nas zabavnega večera pri „Noriki“, kder so nastopili kot odločni slovenski narodnjaki katoliškega prepričanja.

Ni res, da smo se dali „zlorabiti za denar“ in da je „udanostna izjava“ doktorju Mahničju „pobotnica“.

Vsakako pa je res, da je vse stroške do sib dob za ustanovitev slov. ak. kat. društva „Danice“ poravnal osnovalni odbor sam iz lastnega premoženja.

Res je nadalje, da se „Danica“ — ako ji dojde podpora iz domovine — ne bode zlorabila za denar, uprav kakor se i ostala slov. akad. društva — mej njimi „Slovenija“ sama — z enakimi poverninami zlorabiti ne dadó.

Ni res, da se z našim postopanjem širi „svetoblinstvo“.

Res je, da „Danica“ nikogar siliti ne more in noče, da ustopi v njo, res nadalje, da se „Danica“ ni ustanovila pod „protektorstvom“ doktorja Mahniča, pač pa je bil vzrok njenega poroda postopanje „Slovenije“ napram nam in zajedno pisačenje mesečnika slovenskega dijaštva „Vesna“, koje delovanje je svoje dni najstrože obsodil „Slovenski Narod“ sam; vsakako pa nas je poleg obeh navedenih vzrokov vodila potreba, da naglašamo katoliško stališče mej slovensko inteligencijo.

Na Dunaji, v dan 2. junija 1893.

stud. jur. Josip Jaklič, sluš. med. Frančišek Jan-kovič, cand. jur. Viljem Schweitzer, stud. phil.

besede, da bo jutri oklic. To ga tako prestraši, da spusti svoj stroj na tla, ki se skoro zdrobi. Ko pobere razvaline svoje sreče zopet vkup, odide ves uničen domov.

Mej potjo sreča dosedanjega tekmeča, ki komaj premaguje ravnotežje pojoč staro tragično epopejo znanega predmestja, koje prva katica nastopno slove:

„Enkrat sem šel zgodaj na tlako,
Vpregel sem konjsko spako,
Pa spaka me malo pelja
In mi na poti krepa.“

Magister hoče mimo, Klopčič ga pa ustavi ter mu na dolgo in široko razklada, kako je njegovo upanje šlo po vodi, kako so se mu ženske zamrzele in kako ga samo še vince nekoliko pogreje na tem mrzlem pustem svetu.

Magister je doma še jedenkrat poskusil sestaviti in popraviti polomljeni stroj, a ni mu šlo. Gotovo ni bil vsega pobral, kjer mu je stroj na tla telebil. In še večkrat ga je bilo videti pred dotičnim blevom brskati po tleh, da bi našel kak izgubljen košček strojev.

Klopčič pa se je spametoval in opustil vsako strojarenje. Vode se še sedaj grozno brani, pijanec pa vendar ni, le rad ga pije, še več pa nese.

Zvonimir Dokler, slušatelj modroslovja Frančišek Prosenč, cand. iur. Victor Zupanc, drd. med. Ant. Mihalič, sluš. prava Janko Brejč, stud. med. vel. Fran Pirnat.

Opomba uredništva: Gospodje „Danicarji“ se jako močno misleč, da si bodo z Nirov takt ko opali svojo akademično čast — Izgovor, da društvo kot tako ni podkupljeno, je naiven in prozoren dovelj, zlasti ker nihče ni trdil, da je dr. Mahnič kupil gospodom celo kolke za prošajo in prilogo. Kar se pa tiče tiste duhovite, iz zadnjega „Rimakega katolika“ prepisane opazke o nekdanji naši sodbi o „Vesni“, se z „Danicarji“ ne bomo prepirali, kajti kdor spozna dra. Mahniča za svojega proroka, tistemu sveda ne gre v glavo, da se sme vsaka stvar grajati, dokler je slaba, da se pa mora hvaliti, ko postane dobra. — V ostalem prepuščamo odgovor na predstojeci popravek in na včerajšnji dopis „Slovenčev“ našemu g. dopisniku, ako se mu gledé na moralno kvalifikacijo glavnih kolovodij „Danicinih“, zlorabečih par neskušeni kolegov, sploh še vidi potreben in umesten kak javen odgovor. Nam se ne vidi in zato smo s krščanskim usmiljenjem in zlasti iz obzira do zapeljane večine „Danicarjev“ položili v koš par rezkih dopisov (celo izmed hrvatskih akademikov!) ki so povedali označenim gospodom v suhih besedah to, česar se tako nerodno branijo, kar pa o njih čivkajo že vrabci na Dunajskih in Ljubljanskih strehah. Sapienti sat.

Iz Št. Petra na Krasu, 3. junija. [Izv. dop.] (Kje bo sedež okrožnega zdravnika?) Razpisala se je tekom leta že večkrat služba okrožnega zdravnika z letno plačo 600 gld. s sedežem v Št. Petru na Krasu. Čitamo pa v „Slov. Narodu“ od 30. maja, da je zopet imenovana služba razpisana za Št. Peter, eventualno pa za Postojino.

— Iz tega je razvidno, da bo sedež okrožnega zdravnika le zopet v Postojini, ker bo vsak zdravnik raje stanoval v trgu v Postojini nego v Št. Petru. Vse dosedanje prizadevanje tukajšnjih občin, da bi se v Št. Petru na Krasu neobhodno potreben zdravnik namestil, ostalo bo torej brez vsega uspeha. Nerazumljivo je to, da gospod podpredsednik zdravstvene komisije trdi, da se je pri zadnji seji za okrožnega zdravnika sedežem v Št. Petru na Krasu določila plača 800 gld. in razpisana je le s 600 gld. Čudno je pa tudi to, da se nihče za zdravniško službo v Št. Petru ne oglasi. Mesto bi ne bilo slabo, kajti tukajšnji okrožni zdravnik bi imel oskrbovati celo Košansko in Pivško dolino, kakor tudi Suhorje in Strožno Brdo. Prigodi se tudi, da potrebujejo z Reke ali iz Trsta po železnici došli potniki zdravniške pomoči. Tudi strah, da bi morda ne bilo dobiti primernega stanovanja za okrožnega zdravnika, je prazen, ker ima g. L. na razpolaganje tako lepe prostore. Nadejamo se, da bode veleslavni deželni odbor pri oddaji službe okrožnega zdravnika oziral se na veliko potrebo zdravnika v tukajšnjem kraju. Nadejamo se pa tudi, da bodo tukajšnje slavno županstvo kakor tudi županstva sosednjih občin potrebno storila, da se že jedenkrat dobi za tukajšnji kraj neobhodno potrebni zdravnik. Ako bi postala Postojina sedež razpisani službi, bi Košanski in Pivški dolini ne bilo čisto nič pomagano, ker v Postojini imamo že dobrega in marljivega zdravnika. Pa imenovani kraji so tako oddaljeni od Postojine, da v raznih boleznih tudi zdravnik pravočasno pomagati ne more in tudi uboštvo ne pripušča, da bi se oddaljeni zdravnik klicati zamogel. Bolniki bodo še nadalje navezani na domača zdravila in voda se bode še nosila h konjederkam, ako bodo zdravniki le v Postojini svoj sedež imeli.

Domače stvari.

— (K volitvam v zdravniško zbornico.) Včerajšnji „Slovenec“ napisal je mej domačimi stvarmi kar cel članek zaradi tega, ker smo se drznili javno očitati deželnemu okrožnemu zdravniku v Cerkljah, g. E. Globočniku, da se je združil z Nemci, ter bil celó vedoma in dogovorno njih kandidat. „Slovenec“ našteva vsa dobra dela tega gospoda in njegove zasluge za narodna društva, hoteč s tem dokazati, da smo obrekovali narodnega moža in občečislane dobrotnika svojega kraja. — Stara perfidnost! Mi gosp. Globočniku nismo očitali ničesar, nego to, da se je to pot družil z Nemci. Stvar je tedaj jako jednostavna in cela „Slovenčeva“ ploha bila je odveč. G. Globočnik naj javno izreče, da smo trdili neresnico, da on ni glasoval z

Književnost.

„Ljubljanski Zvon“ prinaša v najnovjši številki na uvodnem mestu krasno vizijo Stritarjevo, „Večerno“, ki se odlikuje po vzvišeni dikciji in bogatih pesniških mislih, v ostalem pesniškem delu pa pesmi Fr. Gestrina, Miroljuba Rádinskega in y. Pripovedni del obseza nadaljevanje Nejaz Nemcigrenovega „Abadona“, ki zopet le potrjuje našo sodbo, da takó dubovito in globoko piše le malokateri naših pisateljev in dve poglavji Kersnikove „Jare gospóde“, ki sta nas ta pot res presenetila po nepričakovanem in vendar doslednem razvoju vseskozi zanimljivega dejanja. Spis prof. dr. S. Šubica „Pogubni malik svetá“ dobiva čimdalje bolj obliko znanstvene povesti po vzgledu Jules Vernovih romanov; poslednje poglavje opisuje življenje na Martu, kjer uživajo prebivalci ugodnosti, kakeršnih zemljani ne poznamo. Sicer čitamo še nadaljevanje Lahove šaljive studije „O pomenu naših krajevnih imen“, korenito razpravo prof. V. Bežka „O slovenskih in nemških čitankah na naših srednjih šolah“, konec prof. Valja včevih dostavkov k prvemu sešitku slovensko-nemškega slovarja Wolfovega in prof. V. Bežka zapisnik tistih razprav v šolskih izveštjih leta 1880/1. in 1881/2, ki se tičejo slovenskega znanstva. V „Književnih poročilih“ ocenjuje prof. L. P. dr. Tertnikov spis „O jeziku Prešérnovem“, za njim pa čitamo nekatere popravke in dostavke k Trstenjakovemu „Slovenskemu gledališču“ in naposled v „Listku“ raznotere književne in druge beležke. — Omeniti je še, da prinaša ta zvezek nekrolog o pokojnem Cimpermanu, poslednji nenatisnjeni sonet tega pisatelja in izborna slika, kažočo Cimpermana na mrtvaškem odru. — „Ljubljanski Zvon“ v vsakem oziru skrbno izvršuje svojo nalogo, kakor se spodobi takemu mesečniku, in je zato vreden vsestranske podpore.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 6. junija. Cesar vzprejel včeraj v avdijenci deputacijo Goriškega obč. sveta, katera se je oglasila v zadevi železnice iz Tržiča v Červinjan.

Dunaj 6. junija. Ogorske delegacije vojni odsek vzel na znanje odgovor vojnega ministra na vprašanje delegata Horanszkega zaradi ukaza, s katerim se je bil rezervnim častnikom prepovedal pristop k dijaškim društvom.

Dunaj 6. junija. Nadvojvodinja Štefanija odpotuje jutri zvečer za dva meseca na Dansko, Norveško in Švedsko.

Zagreb 6. junija. V včerajšnji seji obč. sveta hotel je prof. dr. Bresztyenszky interpelirati zaradi postopanja policije napram vseučiliščnikom pri zadnji volitvi. Ker je župan interpelacijo odklonil, češ, da ne spada ta stvar v kompetenco obč. sveta, zapusti a je vsa opozicija zbornico.

Rim 6. junija. Včeraj se začela kazenska razprava proti bivšemu ravnatelju Neapolske banke Cuciniellu. Tudi preiskava proti Tanlougu in Lazzaroniju je že zaključena in se bo v kratkem vršila obravnava.

Rim 6. junija. Papež podaril je sultanu večjo zbirko arabskih, za zgodovino Turčije velevažnih listin.

Pariz 6. junija. Vsi zmerno-republičanski listi odobravajo govor Constansov, dočim ga napadajo radikalci boječ se, da postane Constans načelnik zmernih frakcij.

Umrli so v Ljubljani:

3. junija: Anton Knoblohar, krojač, 49 let, Žabjak št. 2, tabes dorsalis. — Stanislav Mahorč, posestnikov sin, 1 mesec, Gruberjeve ulice št. 3, vnetica srančevine.

4. junija: Blaž Habe, bivši strojnik, 74 let, sv. Petra cesta št. 46, kap.

V deželni bolnici:

1. junija: Blaž Erjave, gostič, 62 let, catharrus intestinalis. — Lorenc Steržisar, delavec, 62 let, pyaemie.

2. junija: Anton Perac, delavec, 22 let, legar.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokričina v mm.
5. junija	7. zjutraj	737.0 mm.	14.2° C	sl. vzh.	obl.	
	2. popol.	736.3 mm.	21.2° C	sl. zah.	obl.	0.00 mm.
	9. zvečer	737.0 mm.	16.4° C	sl. zah.	obl.	

Srednja temperatura 17.3°, za 0.5° pod normalom.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

Dunajska borza

dné 6. junija t. l.

	včeraj	danes
Papirna renta	98.30	98.30
Srebrna renta	98.15	98.10
Zlata renta	117.30	117.35
4% kronska renta	96.50	96.50
Akcije narodne banke	998.—	995.—
Kreditne akcije	344.25	344.—
London	123.10	122.95
Srebro	—	—
Napol.	9.78	9.78 1/2
C. kr. cekini	5.84	5.85
Nemške marke	60.12	60.10

Dné 5. junija t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	147	gld.	50	kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	193	—	50	—
Ogorska zlata renta 4%	116	—	16	—
Ogorska papirna renta 5%	—	—	—	—
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	127	—	75	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi.	122	—	—	—
Kreditne srečke po 100 gld.	196	—	50	—
Rudolfove srečke po 10 gld.	23	—	50	—
Akcije anglo-avst. banke po 200 gld.	151	—	50	—
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	264	—	—	—

Šolska slavnost

v spomin

tristoletnice zmage pri Sisku

dné 22. junija t. l. dopoldne ob 10. uri

v veliki dvorani filharmoničnega društva.

Vspored:

1. Rih. Wagner: „Vstop gostov iz „Tannhäuserja““. Svira vojaška godba.
2. J. Himmel: „Molitev pred bitvo“. Pesem Th. Körnerjeva, poslovenil Anton Funtek. Slovensko in nemško petje s spremljevanjem vojaške godbe.
3. „Moa Kulpa“. (22. junija 1593.) Balada A. Aškercjeva. Deklamacija.
4. Ant. Foerster: „Danes je taisti dan“. (Slavnostne koračnice I. del.) Slovenska narodna pesem. Slovensko petje s spremljevanjem vojaške godbe. — V zvezi s tem:
5. Ant. Foerster: „Krajska slavnostna koračnica“. (II. del.) Svira vojaška godba.
6. „Pesem od Dunaja“. (1683.) Slovenska narodna pesem. Deklamacija.
7. „Prinz Eugenius, der edle Ritter“. (1717.) Pesem Freiligrathova. Deklamacija. — V zvezi s tem:
8. „Prinz Eugen, der edle Ritter“. Nemška narodna pesem. Nemško petje s spremljevanjem vojaške godbe.
9. Ant. Foerster: „Oj stojaj, stojaj Beligrad!“ (1789.) Slavnostne koračnice III. del. Svira vojaška godba.
10. J. Schmidt: „Filipovič-koračnica“. (1878.) Svira vojaška godba.
11. J. Haydn: „Cesarska pesem“. Slovensko in nemško petje s spremljevanjem vojaške godbe.

Te šolske slavnosti se z blagohotnim sodelovanjem slavne vojaške godbe c. in kr. pešpolka št. 17 FZM. baron Kuhn udeležé: prva in druga slovenska mestna šola, mestna nemška šola, privatna šola nemškega šolskega društva, ljudski učenci Waldherrjevega zavoda in privatna šola deškega sirotišča „Collegium Marianum“.

Za ta del slavnosti se izdadó posebna povabila.

Švicarija.

Jutri v sredo dne 7. junija t. l.

VELIK

VOJAŠKI KONCERT.

Začetek ob 1/2 8. uri zvečer.

Otroci prosti.

Ustopenina 20 kr.

Z velespoštovanjem

HANS EDER.

(601) **MAGGIJEVO** zabelo za juhe priporoča častitim gospodinjam najbolje Ivan Fabian. (21)

Komí

kateremu bo jedina naloga, obiskavati kramarje in gostilne, vešč posebno nemškemu jeziku in zgovoren, dober ponudilec ki zamore položiti nekaj kavejce, se takoj vzprejme za Štajersko in Koroško. Plačilo od dneva. — Pomudbe naj se pošljejo upravnistvu „Slov. Naroda“. (586-3)

V najem se odda in eventuelno tudi proda

posestvo

na dolenski železniški progi, obstoječe iz hiše, ki je v dobrem stanu in ima 7 sob in v kateri je gostilna, trgovina, stanovanja in kleti. Poleg hiše je vrt, njive in travniki. — Kdor želi to v najem vzeti ali kupiti, izvoli naj se oglasiti pri **IV. Fachini-ju št. 42 v Št. Vidu na Dolenjskem.** (600-1)

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. junija 1893.

Nastopno omenjeni prihajalci in odhajalci časi označeni so v srednjeevropskem času.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.).

Ob 12. uri 05 minut po noči osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Inomost, Bregenz, Zürich, Genf, Pariz, Steyr, Linc, Budejevice, Pizzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 06 minut zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Aussee, Ischl, Gmunden, Solnograd, Lend-Gastein, Zell am See, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 minut dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj.

Ob 4. uri 20 minut popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Solnograd, Inomost, Linc, Ischl, Budejevice, Pizzenj, Marijine vare, Eger, Francove vare, Karlove vare, Prago, Draždane, Dunaj via Amstetten.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.).

Ob 5. uri 55 minut zjutraj osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Pizzenja, Budejevic, Solnograda, Linc, Steyra, Ischla, Gmunden, Ischla, Aussee, Pariza, Genfa, Züricha, Bregenza, Inomosta, Zella am See, Lend Gasteina, Ljubna, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Trbiža.

Ob 11. uri 27 minut dopoldne osebni vlak z Dunaja via Amstetten, Draždan, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Egra, Marijinih varov, Pizzenja, Budejevic, Solnograda, Inomosta, Linc, Ljubna, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Ob 4. uri 53 minut popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiža.

Ob 9. uri 27 minut zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiža.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 18 minut zjutraj v Kamnik.

Ob 2. uri 05 minut popoldne v Kamnik.

Ob 6. uri 50 minut zvečer v Kamnik.

Ob 10. uri 10 minut zvečer v Kamnik (ob nedeljah in praznikih).

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 51 minut zjutraj iz Kamnika.

Ob 11. uri 15 minut dopoldne iz Kamnika.

Ob 6. uri 20 minut zvečer iz Kamnika.

Ob 9. uri 55 minut zvečer iz Kamnika (ob nedeljah in praznikih).

Srednje-evropski čas je krajnemu času v Ljublan za 2 minuti naprej. (12—120f)

V veliki dvorani v „Tonhalle“.

V sredo dné 7. junija 1893 ob 8. uri zvečer

briljantna predstava

slovečih eskamoterjev in antispiritistov

HENRIKA in HIRONIMA CALDI.

Kaj jednakega še ni bilo videti!

PROGRAM:

Čudapolna predstavljanja tajnostnih ved in spiritizma.

Oba umetnika izvrševala hodeta najnovjše in najtežje operacije fizičnih, mehaničnih in antispiritističnih ved, ki so do današnjega dne znane.

Prvi del: **Obéni potop.** — Splošno zaslepljenje. — V pritičju zasačeni tat.

Isto tako velikanska novost:

Noetova ladija.

Drugi del: **Ravnotežje mej človekom in muho.**

Tretji del: **Mejnarodne slike.** — Položaji vsled magnetičnega upliva. Izvajata oba umetnika. — Spiritizem in eksperimenti šaljive čudotvornosti po H. Kaldi-ju. (570-3)

Ustopenina: Fotelj 1 gld. 50 kr. in 1 gld., sedež na galeriji 1 gld. Stojišče 50 kr. Dijaške ustopenice 30 kr. Sedeži so zaznamovani s številkami.

Prodaja hiše.

Hiša z vrtom, kletom in hlevom blizu Hradetzky jevega mostu v Ljubljani, prikladna za vsako trgovino, se proda. — Več se izvé pri gospodu **dr. Vok-u**, c. kr. notarju tukaj. (589-3)

Kurja očesa

žulje in trdo kožo na nogah odstranjuje najsigurneje, hitro in brez bolečin, kakor se splošno priznava,

Trnkóczy-jev

Elizabetin oblič 40^{po} kr.

ki se naj v lekarnah izrecno zahteva, toda pristen je le, če ima varstveno znamko, ki je zraven natisnena in postavno depozitovana.

Če se vpošlje 45 kr. v pismenih znakah, se pošilja brez daljših stroškov iz

Trnkóczy-jeve levje lekarne, Dunaj, VIII. okraj. (487-10)

Zaloga v Ljubljani: v vseh lekarnah.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.